

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Anny Žákovej a členiek senátu JUDr. Aleny Adamcovej a JUDr. Violy Takáčovej, v právnej veci navrhovateľa **Ing. M. S., CSc.**, bytom v B., L., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu, U., B., o vrátenie neprávom vyplateného vdoveckého dôchodku**, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 18. septembra 2007, č.k. 5Sd 253/06-24, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 18. septembra 2007, č.k. 5Sd 253/06-24, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. X. z 18. júla 2006, ktorým mu bola podľa § 263 ods. 1 písm. b/ zák.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení uložená povinnosť vrátiť neprávom vyplatený vdovecký dôchodok v sume 2961 Sk za obdobie od 10. júla 2006 do 9. augusta 2006 s odôvodnením, že prijímal dávku, hoci vedel alebo musel z okolností predpokladať, že sa vyplácala neprávom. Po preskúmaní považoval krajský súd rozhodnutie odporkyne za správne, lebo dňom 29. júna 2006, t.j. dňom skončenia vysokoškolského štúdia jeho syna M. S. skončili podmienky na vyplácanie vdoveckého dôchodku. Navrhovateľ túto skutočnosť oznámil odporkyni až listom z 24. júla 2006, pričom

podľa krajského súdu je nepochybné, že navrhovateľ musel mať vedomosť, že skončením vysokoškolského štúdia jeho syna už nemá nárok na vdovecký dôchodok.

Náhradu trov konania účastníkom krajský súd nepriznal s poukazom na ust. § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 OSP a neúspech navrhovateľa v konaní.

Navrhovateľ sa proti rozsudku krajského súdu včas odvolal. Navrhol ho zrušiť a vyhovieť jeho opravnému prostriedku. Namietal, že krajský súd nezohľadnil chyby, ktoré urobila odporkyňa, ale len jeho. Rozhodnutím z 18. júla 2006 mu odporkyňa oznámila, že mu od 10. augusta 2006 zastavuje vyplácanie vdoveckého dôchodku a kladie otázku, ako si mohol byť vedomý, že mu je neprávom vyplatený vdovecký dôchodok za mesiac júl 2006, keď oficiálne dostal upovedomenie, že sa výplata zastavuje od 10. augusta 2006.

Je pravdou, že uviedol termín ukončenia štúdia jeho syna dňom 30. júna 2006, keď intuitívne vychádzal z toho, že školský rok sa vo všeobecnosti končí 30. júna. Skutočný termín ukončenia štúdia bol 11. júla 2006. Hoci na tento omyl na pojednávaní upozornil, súd ho neakceptoval. Navrhovateľ žiadal rozsudok krajského súdu zrušiť s tým, že z jeho strany nedošlo k úmyselnému alebo neoprávnenému získaniu vyplatenej sumy.

Odporkyňa odvolací návrh nepodala.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní, rozhodol o odvolaní bez pojednávania (§ 250ja ods. 3 OSP) tak, že napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil.

V konaní bolo preukázané, že navrhovateľ bol požívateľom vdoveckého dôchodku, výplata ktorého bola viazaná na skutočnosť, že sa stará o nezaopatrené dieťa. Syn navrhovateľa M. mal podľa potvrdenia Slovenskej technickej univerzity v B. z 19. septembra 2005 študovať v akademickom roku 2005/2006 v piatom ročníku od 1. septembra 2005 do 29. júna 2006.

Sám navrhovateľ podaním z 24. júla 2006 označeným: „Zrušenie vyplácania vdoveckého dôchodku“ odporkyňu oznámil, že dňom 30. júna 2006 sa mu ukončili

podmienky pre vyplácanie vdoveckého dôchodku a upozornil ju, aby nepokračovala v jeho vyplácaní, aby ho nemusel späťne vracať.

Už z uvedeného listu navrhovateľa adresovaného odporkyňi je zrejmé, že navrhovateľ mal vedomosť o tom, že ukončením štúdia na vysokej škole jeho syn M. prestáva byť nezaopatreným dieťaťom v starostlivosti navrhovateľa. Mal teda navrhovateľ vedomosť o tom, že už nespĺňa podmienky pre trvanie nároku na vdovecký dôchodok a jeho výplatu a teda vedel, resp. musel z okolností predpokladať, že dávka vyplatená po ukončení štúdia syna M. mu nepatrí, teda je vyplatená neprávom.

Na tomto závere nič nemení ani to, že vdovecký dôchodok bol navrhovateľovi odňatý a jeho výplata zastavená až od 10. augusta 2008 rozhodnutím odporkyne z 18. júla 2006, ktoré bolo navrhovateľovi doručené 2. augusta 2006.

Odporkyňa totiž mohla po zistení, že navrhovateľovi nárok na vdovecký dôchodok a jeho výplatu zanikol, odňať mu ho a výplatu zastaviť v súlade s ust. § 112 ods. 2 a 6 zák.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení najskôr odo dňa nasledujúceho po dni, ktorým uplynulo obdobie, za ktoré sa už dávka vyplatila.

Odňať dávku a zastaviť jej výplatu späťne aj za obdobie, za ktoré už bola vyplatená, neprichádza do úvahy; to ale nebráni tomu, aby odporkyňa v súlade s ust. § 263 ods. 1 zák.č. 461/2003 Z.z. uložila povinnosť poberateľovi dávky vrátiť dávku alebo jej časť, ktorá mu nepatrila.

Nemožno preto považovať za postup v rozpore so zákonom, ak odporkyňa odňala a zastavila výplatu vdoveckého dôchodku navrhovateľovi od 10. augusta 2006 a následne splátku dôchodku vyplatenú 10. júla 2006 (za obdobie do 9. augusta 2008) uložila navrhovateľovi vrátiť.

Napriek tomu, že pôvodne navrhovateľ odporkyňi oznámil „skončenie podmienok pre výplatu vdoveckého dôchodku“ dňom 30. júna 2006, neskôr na pojednávaní pred krajským súdom tvrdil, že jeho syn štúdium ukončil až 12. júla 2006. Toto tvrdenie opakované aj v odvolaní navrhovateľ však nepreukázal, a to ani po výzve odvolacieho súdu, aby predložil

hodnoverný doklad o tvrdenej skutočnosti, keď na túto výzvu doručenú mu 4. júla 2008 nereagoval.

Dôvody uplatnené navrhovateľom v odvolaní nepovažoval odvolací súd za opodstatnené. Odvolaniu preto nevyhovel a vecne správny rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom odvolací súd nepriznal, lebo navrhovateľ nemal úspech ani v odvolacom konaní a odporkyni právo na náhradu trov nevzniklo.

P o u ě n í e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 25. septembra 2008

Anna Žáková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Dagmar Falbová